

ע"פ 35468/12/18 - מדינת ישראל נגד משה כהן

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 35468-12-18

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופטת שירלי רנר
כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ
המערערת

מדינת ישראל

באמצעות המחלקה לחקירות שוטרים

נגד

המשיב

משה כהן

ע"י ב"כ עו"ד אבי חימי

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט אילן סלע) מיום 31.10.18 בת"פ

67291-03-17.

כללי

1. המשיב הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן בתקיפה סתם ובתקיפה הגורמת חבלה של ממש ונדון ל - 380 שעות של"צ, 3 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי לשני מתלוננים בסך כולל של 11,000 ₪. הערעור מופנה כנגד קולת העונש.

2. ואלה המעשים: ביום 21.3.17 בשעה 13:00 התייצב המשיב, ששירת באותה עת כשוטר יס"מ במשטרת ישראל, למשמרת במשרדי היס"מ בירושלים והחנה רכבו הפרטי בחניון עפר פתוח שנמצא בסמוך, בו משתמשים גם מבקרים. בשעה 23:00 ירד המשיב לחניון ונכח כי לרכבו נגרמו נזקים. למחרת, ביום 22.3.17, ביקש המשיב מקצין הביטחון לבדוק את מצלמות האבטחה והבחין כי הנזק שנגרם לרכבו נעשה על ידי משאית שהיתה נהוגה ע"י המתלונן וזיהה את לוחיות הזיהוי של המשאית. לאחר מכן, תוך ניצול נגישותו למאגר המשטרה ושלא במסגרת תפקידו, בדק המשיב במסוף המשטרה את פרטי הבעלים של המשאית לפי מספר הרישוי שלה, אך לא עלה בידו לאתר את מספר הטלפון של חברת ההובלות שבבעלותה המשאית. למחרת, ביום 23.3.17 הגיע המשיב לחניון כשהוא לבוש במדיו וחגור בנשקו האישי וזיהה את המשאית חונה בחניון. המשיב עלה למשרדו ומשהבחין דרך חלוננו באדם מניע את המשאית מיהר חזרה לחניון במטרה לבקש ממנו את פרטיו. כשהגיע המשיב למשאית, הורה למתלונן לרדת מהמשאית, תוך שהוא מגדפו, ומשירד המתלונן, הכה אותו המשיב בפניו. המתלונן טען כי השאיר פתק לאחר התאונה ובין השניים התפתח ויכוח, במהלכו הכה המשיב את המתלונן וגידף אותו בעוד המתלונן אינו מגיב למכות המשיב. למקום הגיע חאמד טוויל

עמוד 1

שביקש למנוע את המשך האלימות, אך המשיב בתגובה גידף אותו והחל להכותו. בין השניים התפתח עימות עד שאדם נוסף ששהה במקום הפריד ביניהם. בשלב זה נשען המתלונן על צד המשאית כשהוא עם גבו למתרחש, המשיב התקרב אליו ובעט בו.

טענות הצדדים

3. המערערת עותרת להחמרת העונשים שהוטלו על המשיב ולכלול בהם גם מאסר לכל הפחות לריצוי בעבודות שירות. המערערת טוענת כי מדובר באירוע שהוא סכסוך פרטי שעניינו תאונת דרכים, במסגרתו החליט המשיב לבוא חשבון עם נהג משאית שפגע ברכבו, לא לפני שבדק את פרטי הבעלים שלא בתפקיד ובמסגרת נגישותו למאגרים המשטורתיים. המשיב היה היוזם הבלעדי של האירוע ורק בכוחו היה להפסיקו. האלימות בה נקט היתה נמרצת וחמורה והופנתה גם כלפי מי שניסה להרגיע את המצב ולהפסיק את מעשה התקיפה. למשיב לא קמה מלכתחילה כל סמכות להשתמש בכוח נגד המתלונן לשם מילוי תפקידו. אין מדובר בשימוש בכוח של שוטר אגב מילוי תפקידו, שחרג מן הסביר והגיע לכדי עבירה פלילית, אלא מדובר בתקיפה לשם התקיפה, אליה נלווית חומרה נוכח היותו של המשיב שוטר במדים בזמן תפקידו. המתלונן ומר טוויל היו מצויים בנחיתות מובהקת לעומת המשיב, הלבוש מדי שוטר, ולא קמה להם כל אפשרות מעשית להתנגד למעשיו. מעשיו של המשיב השפילו וביזו אותם, והמעשים אף תועדו והופצו באמצעי התקשורת השונים. התופעה של אלימות שוטרים הנה רחבה ויש לתת משקל משמעותי לצורך בהרתעת הרבים והבטחת נורמת התנהגות ראויה בקרב שוטרי ישראל. לגזר הדין דנן יש השלכות רחב משמעותיות ויש יסוד לחשש שגזר הדין יביא להורדת רף הענישה בתיקי אלימות חמורה של שוטרים כלפי קורבנות עבירה מוחלשים. עוד נטען כי במקרה דנן, נסיבותיו האישיות של המשיב, כמו גם פיטוריו, ראוי שתבואנה לכלל ביטוי בקביעת משך תקופת המאסר בפועל או על דרך ריצויו בעבודות השירות, אך לא במקומם. בנוסף, באה הפניה לסרטון שתיעד האירוע, נטען כי מדובר באלימות בוטה על רקע זניח. המשיב יזם את האירוע ושלט בו. מדובר בפערי כוחות משמעותיים. במקרה זה לא מדובר בתדמית המשטרה באופן רעיוני אלא הסרטון הופץ והתדמית נפגעה. על כן המסר חייב להיות ברור. הרף התחתון חייב להיות מאסר בעבודות שירות על אף הנסיבות האישיות של המשיב.

ב"כ המשיב הפנה לכך שהמשיב נמצא בחרטה גדולה, האירוע חריג לאורחות חייו, הודה מיד, הוסיף פרטים שלא נראו בסרטון, ימים ספורים לאחר מכן התפטר מהמשטרה. נטען כי אין מדובר בתיק של אלימות שוטר. אמנם המשיב היה שוטר אך לא ביצע את העבירה במסגרת תפקידו כשוטר ואף המערערת ציינה כי מדובר באירוע פרטי. יש לכך משמעות, שכן התקיפה לא נעשתה במסגרת תפקידו, והמערערת הפנתה לפסיקה שעסקה באלימות שוטרים בשעת מילוי תפקידם. וכן, הטענה לפיה הרף התחתון של עבודות שירות אינו דומה לשל"צ אינו נכון שכן הוטל של"צ בהיקף גדול יותר מיוחדשיים מאסר בעבודות שירות, והוחלט כך על מנת לא לגדוע את פרנסת המשיב. בית משפט קמא איזן בין האינטרסים השונים, הציבורי והפרטי, והסברו לעונש הנו הגיוני וראוי. וכן, הפגיעה ברכב הייתה פגיעה של ממש שכן הפוגע עזב, לא השאיר את פרטיו, ועניין זה לא נחקר. המשיב צפה בסרטון בהסכמת קב"ט משרד הפנים, ביקש לקבל את הפרטים, לא באופן מתוכנן, שכן לא ידע שהמתלונן יגיע. באה הפניה לתסקיר שירות המבחן ולכך שהמשיב הוצא מבית המשפחה (למשפחת אומנה) והוא בכל זאת התנדב לקורס טייס, נשר, לאחר מכן שירת בדובדבן, אף בדרגת קצין. המשיב אף הלך לטיפול ובסופו של יום שירות המבחן ציין כי הסיכוי להישנות העבירה נמוך. נטען כי ניתן היה לסטות מהרף, אף לו היה נקבע מאסר בעבודות שירות, משיקולי שיקום.

הוגשו מסמכים בעניינו של המשיב ובאה הפניה לפסיקה שעסקה באלימות שוטרים.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המשיב עולה כי הינו בן 34 שנים, נשוי ואב לשניים, פוטר מהמשטרה בעקבות ביצוע העבירות דנן, ללא הרשעות קודמות. בתסקיר תוארו נסיבות משפחתיות קשות בהן גדל המשיב מגיל צעיר ביותר, וחרף זאת, סיים לימודים, התגייס ליחידה קרבית ושירת כלוחם וכקצין. לאחר מכן עבד במספר מקומות עבודה בארץ ובחו"ל בתפקידי ביטחון, ובהמשך התגייס למשטרה ושירת כארבע שנים בתפקיד חבלן ולאחר מכן קודם לתפקיד שוטר יס"מ ביחידת הסיור המיוחדת. המשיב לקח אחריות על ביצוע העבירות, הביע חרטה, בושה ואמפתיה כלפי המתלוננים. המשיב שולב בקבוצה טיפולית קצרת מועד לשליטה בכעסים, הוא הגיע באופן סדיר ושיתף פעולה, ניכר כי נתרם מהשתתפותו ועמד על המניעים לביצוע העבירות ועל אלטרנטיבות להתנהלות. שירות המבחן לא התרשם כי קיימים למשיב דפוסים אלימים מושרשים, ציין כי הטיפול שעבר הינו מספק, וסבר כי אין צורך בצו מבחן. הומלץ על צו של"צ בהיקף של 300 שעות, מאסר מותנה ופיצוי כספי למתלונן.

דין

5. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים, הבעת חרטה, העדר הרשעות קודמות, נסיבות חיים מורכבות מאז היותו נער, התעלותו מעבר לכך ותפקודו החיובי לאורך השנים, המסירות שהפגין בשירותו הצבאי ובתפקידיו במשטרת ישראל. כמו כן, במכלול השיקולים יש להביא בחשבון כי הרשעתו של המשיב גרמה לכך שלא יוכל לשוב ולעסוק בתחום הביטחון, בו עסק שנים רבות. המשיב שיתף פעולה עם שירות המבחן ונתרם להליך טיפולי ששירות המבחן תיאר אותו כמוצלח, הכולל הכרה בדפוסים ההתנהגות ועמידה על המניעים לביצוע העבירות.

מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע. מדובר בעבירות חמורות שבוצעו לאחר שהמשיב פעל לאיתור המתלונן, תוך ניצול מסגרת תפקידו כשוטר. בית משפט קמא היה נכון להניח לטובת המשיב כי אפשר שמדובר בהתפרצות של רגע, אך יחד עם זאת, אין לשכוח כי תקיפה כה אלימה ומתמשכת מצד מי ששובש מדים, גם כאשר התקיפה אינה מבוצעת ע"י השוטר במסגרת מילוי תפקידו, נתפסת ע"י הציבור כפגיעה בתדמית המשטרה ובשמה של מדינת ישראל, ומכאן שמידת הפגיעה בערכים המוגנים הנה רבה. המשיב הכה את המתלונן שלא הגיב למכותיו, ואף חזר והכה בו. כמו כן, הוא הכה נמרצות אדם שבא להפריד. בנסיבות אלה, רב משקלו של אינטרס ההרתעה ונדרש עונש שיהלום את חומרתם של המעשים, טיבם ואופיים. לפיכך, הערעור מתקבל. השל"צ שהוטל על המשיב - יבוטל, המשיב ירצה עונש מאסר בפועל לתקופה של חודשיים. במידה שהמשיב ימצא מתאים - ירוצה המאסר בעבודות שירות.

הממונה על עבודות השירות מתבקש להמציא חוות דעתו עד ליום 5/5/19.

נקבע להמשך ליום 7/5/19 שעה 08:30.

המזכירות תשלח עותק ההחלטה לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, כ"ז אדר ב' תשע"ט, 03 אפריל 2019, במעמד ב"כ המערערת, ב"כ המשיב והמשיב בעצמו.

חגית מאק-קלמנוביץ, שופטת

שירלי רנר, שופטת

רפי כרמל, שופט, אב"ד